

Η ιστορία ζωντανεύει μέσα στα χώματα του πρώην στρατοπέδου Παύλου Μελά τέσσερις μήνες μετά την έναρξη του έργου που θα το μεταμορφώσουν σε υπερτοπικό Μητροπολιτικό Πάρκο Παύλου Μελά.

Κατά τη διάρκεια χωματουργικών εργασιών για την κατασκευή περίφραξης και διαμόρφωσης του Πάρκου, εντοπίστηκαν διάσπαρτες μαρμάρινες επιτύμβιες επιγραφές και μαρμάρινα υπολείμματα εβραϊκών μνημείων, προερχόμενα από το πρώην εβραϊκό νεκροταφείο στην περιοχή της Πανεπιστημιούπολης. Τα ευρήματα σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, χρονολογούνται στις αρχές του προηγούμενου αιώνα και αποτελούν σημαντικό στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς στην εξέλιξη της πόλης.

Η καταστροφή του εβραϊκού νεκροταφείου της Θεσσαλονίκης και η αποτροπιαστική σκύλευση των νεκρών εβραίων της πόλης μας, συντελέστηκε μετά τον Δεκέμβριο του 1942, από τους τότε κατακτητές Γερμανούς. Στον χώρο της σημερινής Πανεπιστημιούπολης γράφτηκε εκείνες τις μαύρες μέρες μια από τις πιο μελανές και θλιβερές σελίδες της σύγχρονης ιστορίας της Θεσσαλονίκης. Καταστράφηκαν με βίαιο τρόπο εκατοντάδες χιλιάδες μνήματα και ταφικά μνημεία, αφήνοντας στην επιφάνεια εκτεθειμένες τις σωρούς των νεκρών.

Τα υλικά του κατεστραμμένου νεκροταφείου και κυρίως τα μάρμαρα χρησιμοποιήθηκαν στη συνέχεια ως δομικά υλικά σε διάφορες κατασκευές της πόλης. Με τον τρόπο αυτό έφτασαν και στο στρατόπεδο για να τα προσεγγίσουμε σήμερα με τον απαιτούμενο σεβασμό και την ευαισθησία που τους αξίζει.

Με γνώμονα την αποκατάσταση της ιστορικής μνήμης και σεβασμό στο αποτρόπαιο γεγονός που είχε στόχο την εξαφάνιση κάθε ίχνους εβραϊκού στοιχείου της πόλης, το πρωί της Τρίτης 5 Απριλίου 2022, τα ευρήματα παραδόθηκαν μέσα σε κλίμα συγκίνησης, στον κύριο Δαυίδ Ναχμία εκπρόσωπο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης. Η τελετή πραγματοποιήθηκε παρουσία του Δημάρχου Παύλου Μελά Δημήτρη Δεμουρτζίδη και του

επιστημονικού προσωπικού της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης που έχει την αρμοδιότητα για τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, ως υπoέργο στο πλαίσιο του έργου «Περιβαλλοντική αναβάθμιση και απόδοση σε Κοινή χρήση του Μητροπολιτικού Πάρκου Παύλου Μελά».

Στη διαδικασία παράδοσης παραβρέθηκαν στελέχη της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του δήμου Παύλου Μελά και ο εκπρόσωπος της αναδόχου κοινοπραξίας του έργου Αθανάσιος Παπανικολάου.

Ο Δήμαρχος Δημήτρης Δεμουρτζίδης, δήλωσε μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, για τον σεβασμό στην ιστορικότητα του στρατοπέδου:

«Ξεφυλλίζοντας με σεβασμό τη σύγχρονη ιστορία, μαθαίνουμε με θλίψη και οργή ότι το εβραϊκό νεκροταφείο μετατράπηκε σε έναν τεράστιο χώρο από κατεστραμμένες ταφόπλακες και σκορπισμένα κόκαλα νεκρών και ακολούθησε πλιάτσικο. Οι Γερμανοί κατασκεύασαν μία πισίνα με ταφόπετρες του νεκροταφείου, εκατοντάδες από αυτές χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή δρόμων και πλατειών, ενώ ο κάθε περαστικός μπορούσε να πάρει όσες ταφόπλακες ήθελε για να επισκευάσει το σπίτι του, να στρώσει την αυλή του, καθώς το νεκροταφείο είχε μετατραπεί σε μάντρα οικοδομικών υλικών. Οι εργασίες συνεχίζονται στο πρώην στρατόπεδο Παύλου Μελά, από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και όλους τους εμπλεκόμενους, με πολύ προσοχή και σεβασμό στην ιστορία και τις μνήμες».

ΠΗΓΗ: [ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ, 5.4.2022](#)